

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/233/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5919200792
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5919200792.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobkyne: Prima banka Slovensko, a.s., IČO: 31575951, so sídlom Hodžova 11, Žilina, proti žalovanej: W. N., nar. XX.X.XXXX, bytom H. O. XXXX/XX, U., o zaplatenie 2 290,87 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 5Csp/25/2019-65 zo dňa 27. augusta 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie ponecháva nedotknutým vo výroku (I.) o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi istinu 2.290,87 eur spolu so špecifikovaným príslušenstvom, vrátane lehoty splatnosti.

Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti potvrdzuje.

Stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 2.290,87 eur, spolu s kapitalizovaným úrokom vo výške 109,71 eur, kapitalizovanými úrokmi z omeškania v sume 1,42 eur a ďalej s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 2.290,87 eur od 26.04.2019 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 109,71 eur od 26.04.2019 do zaplatenia.

2. Na základe vykonaného dokazovania považoval súd prvej inštancie za preukázané a nesporné, že právny vzťah medzi stranami sporu bol založený spotrebiteľskou zmluvou o úvere (ktorá sa spravuje príslušnými ustanoveniami zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ako aj ustanoveniami § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka) zo dňa 15.10.2014, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej bezúčelový úver vo výške 3.000 eur pri úrokovej sadzbe 17,90 % ročne, ktorý úver sa zaviazala žalovaná splácať v 120-tich mesačných splátkach po 53,71 eur s tým, že prvá splátka je splatná dňom 20.10.2014, všetky ďalšie splátky vždy v 20. deň kalendárneho mesiaca až do úplného zaplatenia, t.j. do 20.09.2024. Výška RPMN predstavuje 21,52 %, priemerná RPMN ku dňu podpisu úverovej zmluvy 16.81 %, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť (súčet výšky úveru a celkových nákladov klienta spojených s úverom) predstavuje 6.595,20 eur.

3. Okresný súd konštatoval, že z dôvodu omeškania s uhrádzaním splátok úveru žalobca výzvou zo dňa 25.04.2019 rozhodol o predčasnej splatnosti celého úveru, a to ku dňu 25.04.2019, zároveň vyzval žalovanú na úhradu celého dlhu s príslušenstvom. Žalovaná žalobou uplatnený nárok nespochybňovala, ku dňu predčasného zosplatnenia úveru (25.04.2019) predstavuje neuhradená časť istiny poskytnutého úveru čiastku 2.290,87 eur, vyčíslené zmluvné úroky 109,71 eur a vyčíslené úroky z omeškania 1,42 eur. V tejto časti uplatnenej istiny s vyčísleným príslušenstvom, žalobe vyhovel.

4. Zároveň súd prvej inštancie priznal žalobcovi príslušenstvo k predmetnej pohľadávke a to 5 % ročný úrok z omeškania z nezaplatennej istiny 2.290,87 eur, ako aj z nezaplatených úrokov 109,71 eur od 26.04.2019, t.j. odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, až do zaplatenia, nakoľko žalovaná tým, že dlžnú sumu neuhradila do dňa predčasného splatenia úveru, dostala sa do omeškania s plnením peňažného záväzku, pričom výška úroku z omeškania je v súlade s ustanovením § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/95 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka

5. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnené príslušenstvo pohľadávky a to úrok 17,9 % ročne z nezaplatennej istiny 2.290,87 eur od 26.04.2019 do zaplatenia, súd prvej inštancie poukázal na ustálený právny názor odvolacích súdov, v zmysle ktorého veriteľovi po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru neprislúcha zmluvný úrok z úveru. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa má za následok absenciu požičanej sumy istiny, ktorá sa postupne v splátkach vracia a spláca a za tento stav úverovania patrí veriteľovi zmluvný úrok. Úrok predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá istinu úveru k dispozícii, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Po nadobudnutí splatnosti úveru, veriteľovi vzniká nárok na vrátenie požičanej sumy vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu splatnosti úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba (pretože tieto sú už splatné) a tieto užíva, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde by spotrebiteľ bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti/plnenia a veriteľ by naďalej inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. Išlo by o právny stav, podľa ktorého by sa poprel účinky veriteľom vyvolanej zmeny v obsahu záväzku a veriteľ by úroky zinkasoval ako keby k tejto zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo spotrebiteľovi by neboli garantované práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku. Takýto stav nemožno pripustiť, nakoľko úrok za požičanie peňazí prislúcha veriteľovi do doby splatnosti dlhu, ide v podstate o odplatu za užívanie požičanej istiny a tento záväzok je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky.

6. Z opísaných dôvodov okresný súd žalobu v dotknutej časti zamietol.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi, ktorý mal plný úspech vo veci náhradu trov konania v rozsahu 100%.

8. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie, čo do zamietnutia žaloby, žalobca a domáhal sa zmeny v podobe vyhovie aj v zamietajúcej časti. Namietal, že popri absencii právnych noriem obmedzujúcich predmetný nárok veriteľa, existuje množstvo zákonných ustanovení z ktorých priamo, výkladom, resp. cez analógiu legis vyplýva záver, podľa ktorého nárok veriteľa na dohodnutý (zmluvný) úrok nie je viazaný (obmedzený) na zosplatnenie dlhu, ale na vrátenie v rámci úveru poskytnutých peňažných prostriedkov. V tejto spojitosti citoval znenie ustanovení § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka a text komentára (IURA EDITION) k dotknutým ustanoveniam Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého (komentára) možno z podstaty úroku ako ceny za používanie peňažných prostriedkov vyvodit', že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosti platiť úrok aj § 503 ods. 3. Vzhľadom na dispozitívnosť ustanovenia, strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky, t.j. dobu, počas ktorej má dlžník platiť úroky, v zmluve o úvere dojednať odchylné. Pri úverovej zmluve ide nepochybne o plnenie peňažného záväzku a hneď v dvoch rovinách: vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky (úver) v dohodnutej lehote, ako aj zaplatiť požadované úroky. Ak dlžník v oboch prípadoch nesplní svoju povinnosť včas, dostane sa do omeškania. Vzhľadom na to, že ide o dva rozdielne inštitúty, ktoré sa odlišujú tak svojou podstatou, ako aj funkciami, všeobecne treba vychádzať z toho, že pri omeškaní s vrátením peňažných prostriedkov má veriteľ nárok jednak na úrok z úveru a jednak na úrok z omeškania.

9. Ďalej odvolateľ poukázal na znenie § 16 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v zmysle ktorého má spotrebiteľ právo kedykoľvek počas doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti. V takom prípade je spotrebiteľ povinný uhradiť úrok a náklady vzniknuté len za časové obdobie od poskytnutia spotrebiteľského úveru do jeho splatenia. Ustanovenie 13 ods. 3 potom upravuje nárok veriteľa na zmluvný úrok pre prípad odstúpenia od zmluvy zo strany dlžníka - spotrebiteľa tak, že pokiaľ spotrebiteľ uplatní právo na odstúpenie od zmluvy o úvere, je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny, a to bezodkladne a najneskôr do 30 kalendárnych dní po odoslaní oznámenia o odstúpení od zmluvy veriteľovi. Úrok sa vypočíta na základe dohodnutej úrokovej

sadzby spotrebiteľského úveru. Ak spotrebiteľ uplatní predmetné právo, veriteľ nemá nárok na žiadnu inú kompenzáciu od spotrebiteľa okrem kompenzácie nenávratných poplatkov, ktoré veriteľ zaplatil orgánu verejnej správy v súvislosti s týmto spotrebiteľským úverom.

10. Podľa žalobcu, ak predmetný zákon spotrebiteľovi ukladá povinnosť pri odstúpení zaplatiť zmluvne dohodnuté úroky až do dňa splatenia istiny, musí mať tomu zodpovedajúce právo na zmluvne dohodnuté úroky po zosplatnení aj veriteľ. Obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj (zmluvné) úroky, ktoré nemožno stotožňovať s (zákonnými) úrokmi z omeškania. Úroky sú odplátou za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka ani prípadné zosplatnenie dlhu, ktoré je skutočnosťou zakladajúcou vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, pričom nárok na úrok z úveru neovplyvňuje. Iný výklad by musel byť odôvodnený priamo príslušnými zákonnými ustanoveniami alebo nepriamo - extenzívnym výkladom existujúcich zákonných ustanovení, ktorý však nebol predložený. Výklad prezentovaný v napadnutom rozhodnutí by znamenal, že porušenie zmluvy zo strany dlžníka sankcionuje veriteľa, ktorý prichádza o dohodnutý zmluvný úrok a zvýhodňuje dlžníka vo forme zníženia úroku na úroveň zákonného úroku z omeškania. S takýmto názorom nemožno súhlasiť a nepredstavuje rovnovážne usporiadanie záväzkového vzťahu po porušení povinností dlžníka, ale naopak ho nelogicky zvýhodňuje na úkor veriteľa, ktorý svoje povinnosti zo zmluvy splnil a ktorý by bol takýmto výkladom stavu znevýhodnený dvojnásobne. Okrem toho takýto názor poskytuje návod dlžníkom na to, ako neplniť svoje zmluvné povinnosti bez obáv o zhoršenie svojho postavenia, naopak s očakávaním jeho zlepšenia. Strata výhody splátok a príslušný zákonný úrok z omeškania sú adekvátnymi sankciami, s ktorými zákon počíta, pričom ohľadom straty výhody splátok určuje záväzné časové a faktické podmienky, bez naplnenia ktorých k nej nemôže vo vzťahu k spotrebiteľovi dôjsť a ohľadom úrokov z omeškania určuje záväzne ich výšku. Pokiaľ majú súdy záujem chrániť spotrebiteľa v obdobných prípadoch omeškania, majú možnosť tak urobiť v zmysle zákona a nie nad jeho rámec, a to najmä tak, že po adekvátnom preskúmaní objektívnosti príčin omeškania spotrebiteľa ako dlžníka, ktoré viedlo k predčasnemu zosplatneniu, použitím § 232 ods. 3 CSP určia dlžníkovi dlhšiu lehotu na splatenie dlžnej sumy (k čomu súdy v rozhodujúcej väčšine prípadov aj reálne pristupujú, čo len ďalej oslabuje argument uvádzaný v napadnutých rozhodnutiach súdov, že spotrebiteľ je po zosplatnení úveru znevýhodnený stratou výhody splátok - keďže túto opäť získa vďaka rozhodnutiu súdu). Reštriktívne ustanovenie vo vzťahu k nároku veriteľa na zmluvný úrok po zosplatnení neobsahuje žiadny právny predpis. Ak by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil.

11. Napokon, odvolateľ argumentoval návrhom zákona z roku 2013, ktorým sa mal meniť a dopĺňať Občiansky zákonník, kde sa navrhovalo doplnenie Občianskeho zákonníka o ustanovenie § 53 ods. 9: Úroky za poskytnutie peňažných prostriedkov patria dodávateľovi len do uplatnenia práva podľa § 565. Dôvodová správa k tomu uvádzala, že vzhľadom na nejednoznačnosť výkladu a neprímerané postupy niektorých veriteľov sa jednoznačne zakotvuje, že tzv. odplatné úroky budú veriteľovi patriť výhradne len do okamihu uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru alebo pôžičky poskytnutej spotrebiteľovi. Veriteľ si teda nebude môcť po jednorazovom zosplatnení uplatniť úroky za čas, ktorý by mala úverová zmluva ešte trvať bez výhody postupného splácania dlhu spotrebiteľom v splátkach. V týchto prípadoch bude mať po jednorazovom zosplatnení veriteľ nárok len na úroky z omeškania, ktorými sa bude úrочиť celá výška dlhu spotrebiteľa, ktorá sa ustálila v dôsledku uplatnenia práva na jednorazové zosplatnenie úveru. Takto navrhovaná zmena však nebola nikdy legislatívne prijatá, čo dokazuje, že zákonodarca nikdy predmetný nárok veriteľa na zmluvne dohodnutý úrok po zosplatnení dlhu neobmedzil.

12. Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná - neúspešná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu danom v ustanovení § 379 CSP (z tohto titulu nedotknutým ponechal odvolaním nenapadnutý výrok o povinnosti žalovanej zaplatiť žalobcovi priznanú istinu s príslušenstvom) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

14. Zásadná odvolacia námietka žalobcu neobstoí. Okresný súd predložil logickú a konzistentnú (bod 5 tohto odôvodnenia) právnu úvahu, ktorá ho viedla k záveru o absencii nároku na zmluvné

úroky v časovom období nasledujúcom po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Odvolací súd si predmetnú úvahu osvojil a dodáva, že zosplatnením úveru, ako už zo samotného pomenovania danej právnej skutočnosti vyplýva, nastáva predčasne splatnosť úveru, dochádza teda k zmene pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý. Po zosplatnení úveru sa dlžník, pokiaľ v určenej lehote neuhradí dlh, dostáva do omeškania a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Výklad prezentovaný odvolateľom by znamenal dvojnásobné úrokové zaťaženie spotrebiteľa/dlžníka. Odvolací súd upriamuje pozornosť odvolateľa na závery rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 476/2012, týkajúceho sa skutkovo a právne obdobnej veci. Ústavný súd SR v danej veci odmietol sťažnosť smerujúcu proti záverom (identickým ako v posudzovanej veci) všeobecných súdov, v zmysle ktorých má veriteľ nárok na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru iba „do dňa, kedy prehlásil úver za predčasne splatný s tým, že po tomto termíne žalobcovi nevzniká právo na zaplatenie dohodnutého úroku z úveru, ale iba úroku z omeškania v súlade s ust. § 369 Obchodného zákonníka“ (pozri v danej spojitosti tiež uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4 Obo 143/1198 zo dňa 1.7.2000, z právnej vety ktorého vyplýva, že veriteľovi patria dohodnuté zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov iba do splatnosti dlhu, následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť už iba úroky z omeškania).

15. Pokiaľ ide o možnosť zmluvného dojednania úročenia istiny aj v čase po termíne splatnosti, uvedené je vo všeobecnosti prípustné, nakoľko to zodpovedá princípu zmluvnej voľnosti. V intenciách súdnej veci však odvolateľ v plnej miere opomenul/prehliadol určujúci/zásadný kontext spotrebiteľskej ochrany. Tým je splnenie si pozitívneho záväzku Slovenskej republiky z medzinárodnej zmluvy o fungovaní Európskej únie prispievať aktívnou ochranou (slabšieho) spotrebiteľa k vyššej kvalite života ľudí v európskom hospodárskom priestore ako jednej z hlavných politík Európskej únie. Komunitárne normy (vrátane noriem spotrebiteľského práva) sú súčasťou právneho poriadku Slovenskej republiky a musia sa vykladať tak, aby boli naplnené ciele a zmysel ochrany spotrebiteľa ako spoločenskej hodnoty postavenej na roveň iných hodnôt verejného poriadku.

16. V rozpore s opísaným je argumentácia odvolateľa založená na citácii ustanovení Obchodného zákonníka. Rozhodujúcim je totiž spotrebiteľský charakter posudzovanej zmluvy. Nadväzne platí, že spotrebiteľské právne vzťahy predstavujú osobitný druh právnych vzťahov, ktoré zahŕňajú zmluvy uzavreté medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi tak podľa Občianskeho zákonníka, ako i podľa Obchodného zákonníka. Je však nepochybné, že sa nejedná o vzťahy medzi dvoma podnikateľskými subjektmi, ale o vzťahy podnikateľa (v pozícii dodávateľa) a prioritne fyzickej osoby mimo rámec výkonu jej podnikania, či povolania (v užšom význame slova). Tieto vzťahy sú svojou povahou jednoznačne vzťahmi občianskoprávnymi, z čoho následne vyplýva primárna ochrana žalovanej v celej škále spotrebiteľsko-právnej ochrany, vrátane prednostného použitia Občianskeho zákonníka, aj keby sa inak mohli použiť normy obchodného práva. Aplikácia predmetnej ochrany nie je (ako to podsúva odvolateľ) o „zvýhodňovaní“ spotrebiteľa, ale (práve) naopak, o nastolení/zabezpečení rovnováhy vo vzťahu medzi nepochybne ekonomicky silnejším/dominantným subjektom („diktujúcim“ podmienky zmluvného vzťahu) - dodávateľom a spotrebiteľom.

17. Zároveň predmetná námietka nekorešponduje tým záverom (v súdnej praxi prevažujúcim) rozhodovacej činnosti súdov SR (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 12/2014 z 21.4.2015), ktoré sa napokon prejavili i v explicitnom znení Občianskeho zákonníka (§ 52 ods. 2 veta posledná OZ) a podľa ktorých má aplikácia Občianskeho zákonníka v prípade spotrebiteľského sporu prioritu.

18. Možno preto uzavrieť, že spotrebiteľský charakter opodstatňuje zvýšenú mieru protektivity zo strany súdu a vylučuje dvojité zaťaženie dlžníka.

19. Odvolateľom osobitne akcentovaná zamýšľaná/neprijatá právna úprava je len potvrdením správnosti záverov rozhodovacej praxe, ktorá práve takéto „neprimerané postupy veriteľov“ (ako to náležite cituje sám odvolateľ) vyhodnocuje v súlade s inštitútom ochrany spotrebiteľa. Predmetná novelizácia smerovala „len“ k preneseniu týchto ustálených záverov aplikačnej činnosti súdov do textu právnej normy.

20. Zhrnúc konštatované odvolací súd pristúpil k potvrdeniu meritórneho výroku rozsudku v napadnutej časti.

21. Ako vecne správny krajský súd následne vyhodnotil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvoinštančného konania. V danej otázke okresný súd náležite aplikoval zásadu/princíp úspechu (žalobcu) ohľadne merita/istiny.

22. O nároku na trovy odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto mu vznikla povinnosť nahradiť protistrane odvolacie trovy v plnom rozsahu. Žalovanej však v súvislosti s predmetným odvolacím konaním žiadne trovy nevznikli. Z tohto dôvodu odvolací súd súhrnným výrokom nepriznal nárok náhradu trov žiadnej zo strán sporu.

23. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených väd. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.